112E JAARGANG - ZONDAG 19 MAART 1995

AMIGOE

Remigratie kan gespannen arbeidsmarkt verlichten

Gezocht: Arubanen!

LEIDEN/ORANJESTAD - In samenwerking met Aruba Trade and Industry Association (ATIA), de KLM en de overheid grijpt Amigoe de viering van Arubadag in de Groenoordhallen in Leiden, Nederland aan om onder de ruim 8.000 Arubaanse bezoekers aandacht te vragen voor één van de grote problemen van ondernemend-Aruba: het tekort aan lokale arbeidskrachten. Dat gebeurt middels deze krant.

Het bijzondere is dat behalve de abonnees op Aruba, voor het eerst ook alle Arubadag-bezoekers deze speciale editie gratis uitgedeeld krijgen. De krant beoogt de in Nederland woonachtige Arubanen een zo objectief en uitgebreid mogelijke indruk te geven van de huidige situatie op hun geboorte-eiland. Het geeft een beeld van de vele veranderingen die hebben plaats gevonden.

Daarnaast biedt deze speciale krant bedrijven en andere instanties op Aruba de mogelijkheid om de in Nederland woonachtige Arubanen rechtstreeks te bereiken door middel van het plaatsen van advertenties, in het bijzonder personeelsadvertenties. Zodoende kunnen de duizenden mensen die de *Amigoe* van die dag onder ogen krijgen, zien dat er op Aruba momenteel een nijpend tekort is aan arbeidskrachten. Op deze manier worden de in Nederland woonachtige Arubanen 'geprikkeld' om te reageren en wellicht te remigreren.

De speciale editie zal ook ná 19 maart verkrijgbaar zijn bij het Arubahuis in Den Haag, zodat geïnteresseerden geïnformeerd kunnen worden over 'Het Aruba van nu'. Op het Arubahuis wordt dagelijks geïnformeerd naar vacatures en remigratiemogelijkheden. Verder wordt verwacht dat deze uitgave ook ná de *Dia di Himno y Bandera* (Dag van Volkslied en Vlag) lange tijd in de huiskamers zal liggen.

De artikelen in deze Arubadag-krant hebben betrekking op: de arbeidsmarkt, het toerisme, de economische groei, de inflatie die nu onder controle is, het culturele leven, het huisvestingsplan, de uitbreiding van de luchthaven, het onderwijs, de recente verhoging van het pensioen en het minimumloon en nog veel meer interessante onderwerpen.

Voorzitter Hans Schnog van de grootste werkgeversorganisatie ATIA: "Zo'n krant is een geweldig idee. Op deze manier kunnen wij in één dag 10.000 Arubanen in Nederland direkt bereiken. Veel ondernemers op Aruba zijn op zoek naar geschoold personeel. Het liefst Arubanen."

Mike Willemse, directeur van *Amigoe* op Aruba: "Er wordt al heel lang gesproken over allerlei remigratieprojecten. Het resultaat daarvan was tot nog toe helaas minimaal. Deze speciale editie betekent concrete actie. Wij hopen dat de *Amigoe* een bijdrage kan leveren in het met elkaar in contact brengen van werkgevers op Aruba en werknemers in Nederland."

Aruba's jongste bankier Carlo Mansur:

'We hebben de Arubanen in Nederland hard nodig'

ORANJESTAD — Het huidige arbeidstekort op Aruba is volgens Carlo Roberto Mansur (31), de jongste bankier van Aruba en de Nederlandse Antillen, voor een belangrijk deel te wijten aan de grote exodus van Arubanen als gevolg van de sluiting van de Lago in 1985. Veel Arubanen vertrokken naar Nederland op zoek naar betere toekomstperspectieven.

= door Jos van der Schoot =

Volgens Mansur kan de huidige spanning op de arbeidsmarkt deels verlicht worden door remigratie van in Nederland woonachtige Arubanen. "Zij zijn uiteraard niet vergunningsplichtig en zijn direct inzetbaar voor de arbeidsmarkt. De Nederlandse- en Arubaanse overheid kunnen in samenwerking met het lokale bedrijfsleven en de werkgeversorganisaties een substantiële bijdrage leveren aan een campagne om de eilandgenoten over te halen naar Aruba terug te keren. Want wij hebben hen hard nodig."

Mansur is zich ervan bewust dat het huidige woningtekort een struikelblok is voor het welslagen van elke poging om de in Nederland woonachtige Arubanen terug te laten keren. De schaarste op de woningmarkt - een tweede factor die de inflatie aanwakkert - brengt hoge huurprijzen teweeg. De commerciële banken kunnen in samenwerking met de Centrale Bank van Aruba (CBA) ook een substantiële bijdrage leveren aan het wegwerken van de schaarste op de huizenmarkt door het aanbieden van gunstige particuliere hypothecaire leningen.

De Arubaanse Bankiersvereniging staat in beginsel achter de recente verhoging van de ouderdomspensioenen. "In principe steunen wij ook de verhoging van de minimumlonen, hoewel wij daar de voorwaarde koppelen dat de arbeidsproduktiviteit ook moet stijgen. Wij hebben overigens aan de regering kenbaar gemaakt dat de verhoogde minimumlonen gepaard moeten gaan met een versoepeling van de ontslagwet. Een negatief aspect van de verhogingen is dat zij een 'sneeuwbaleffect' kunnen teweegbrengen en de inflatie verder kunnen doen aanwakkeren."

Ondanks het bereiken van het oorspronkelijke doel, de bescherming en suppletie van de voorraad internationale reserves van de krediet beperkende maatregelen, worden deze nog steeds gehanteerd, maar dan om een ander doel na te streven: het beteugelen van een zorgwekkende inflatie. De Arubaanse economie kampt met een inflatie aanwakkerende schaarste op de arbeidsmarkt. De vraag naar arbeid overtreft het aanbod. De toeristische industrie, Aruba's belangrijkste economische pijler, is dienstverlenend en derhalve zeer arbeidsintensief.

Tot nu toe heeft men geprobeerd de spanning op de arbeidsmarkt te verlichten door het 'importeren' van vergunningsplichtige werknemers uit vooral landen in het Caribisch gebied en Midden- en Zuid Amerika. Aan dit alternatief kleven echter belangrijke tekortkomingen.

Mansur: "In alle eerlijkheid moet gezegd worden dat de ambtelijke molen het tempo van de werkvergunning-verzoekende werkgevers niet kan bijbenen. De overheid kan de grote stroom verzoeken niet met de nodige voortvarendheid afhandelen. Hierdoor ontstaat een grote achterstand. Dit heeft bijgedragen tot het ontstaan van de illegale arbeiders.

■ *Carlo Mansur is al 3 jaar voorzitter van de Arubaanse Bankiersvereniging en 7 jaar managing director van Interbank, dat een bestand van ruim 14 duizend klanten heeft. Naast een hoofdkantoor en twee filialen op Aruba met een derde op komst, heeft de bank een dochteronderneming op Curaçao en op Bonaire. In totaal werken er ruim 170 werknemers.*

EENTALIGHEID

Een andere tekortkoming is volgens Mansur het aanmerkelijk culturele verschil tussen de buitenlandse werknemers en de Arubaanse bevolking. "Afgezien van hun eentaligheid en in het algemeen geen tot zeer slechte beheersing van de Engelse taal, hebben veel buitenlanders een geheel andere culturele achtergrond. Van de andere kant leveren zij een niet-onbelangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van Aruba. Als zij er niet waren, dan had Aruba een groot logistiek probleem".

De toekomst van Aruba ligt volgens de jonge bankier bij de privatisering van de openbare nutsbedrijven zoals Elmar, WEB, Setar en Arubus. "Ik bedoel niet alleen het in een naamloze vennootschap veranderen van een overheidsbedrijf met de overheid als enige aandeelhoudster, maar daadwerkelijk aan particuliere burgers de gelegenheid bieden om in het aandelenkapitaal van deze overheids-nv's te participeren. Hierbij hoeft de overheid haar meerderheidspositie niet prijs te geven."

Mansur denkt dat privatisering *the way of the future* is voor Aruba. Om te beginnen zal een belangrijk stuk *payroll* en personeelsbeleid aan de reeds overbeladen overheid worden onttrokken. Verder zullen deze bedrijven door de privatisering worden 'verontpoliticeerd'. Het terugbrengen van de politieke invloed binnen deze overheidsbedrijven zal de efficiëntie en productiviteit zeker ten goede komen.

Tot slot van het gesprek komt het algemene bankwezen ter sprake. Mansur verwacht voor de toekomst grote veranderingen in het Arubaanse bankwezen. "Er wordt steeds meer de nadruk gelegd op de voortschrijdende technologie. Steeds meer banken introduceren het *one line system*. En het betalingsverkeer zal verder gemoderniseerd worden door het aanbieden van nieuwe technologische produkten zoals *debit cards* en telebanking."

Investering 1,13 miljoen

WEB vernieuwt waterleidingen

SAN NICOLAS — WEB Aruba nv investeert ruim 1 miljoen florin in het vernieuwen van de waterleidingen in de districten San Nicolas, Madiki, Santa Helena, Ponton en de Mondi Fierno te Santa Cruz. Door de explosieve groei van de woningbouw is een daling ontstaan in de waterdruk. Deze daling is vooral merkbaar in de piek-verbruiksuren.

Inmiddels is gestart met de aanleg van een duizend meter lange buisleiding in de omgeving van Watapanagezaag en Palisiaweg te San Nicolas. Hiermee is een investering van 215 duizend florin gemoeid. Aannemer Ruiz Construction is met dit werk belast.

Het tweede projekt is de aanleg van een tweede transportlijn in de omgeving van Madiki, Santa Helena tot de grens met Ponton. Het gaat hier om de aanleg van 1200 meter lange 8-duims buis. Men is al begonnen met deze werkzaamheden, die ook door Ruiz Construction worden uitgevoerd. Eind maart wordt het projekt opgeleverd. De investering hiervan bedraagt 310 duizend florin.

Het derde projekt is de vervanging van de 2400 lange waterleidingbuis in de Mondi Fierno te Santa Cruz. De Mondi Fierno-buis is al 23 jaar oud. De vervangingswerkzaamheden, uitgevoerd door Hernac nv en HECO, duren tot en met juni. Hiermee is een investering van 600 duizend florin gemoeid.

Problemen en knelpunten remigratie

Arubaan wil niet alleen werk: hij wil gewoon terug naar huis

ORANJESTAD — Een steeds terugkerend gespreksonderwerp onder Arubanen in Nederland is de remigratie naar hun geboorteland. Over het positieve zijn zij meestal snel uitgepraat: de problemen en knelpunten leveren meer gesprekstof op.

Na de opleving van de Arubaanse economie eind jaren tachtig ontstonden de eerste remigratieplannen. Het *Jobcenter* in Nederland, dat als bemiddelingscentrum moest fungeren, stierf echter in 1989 een zachte dood: de remigrant moest het vanaf dat moment zelf maar uitzoeken. In 1992 besloot de Nederlandse overheid de remigratieregeling stop te zetten, onder meer vanwege de misbruik door personen die de terugkeerpremie ontvingen en nadien toch weer terug gingen naar Nederland.

De in Nederland wonende Arubaan zal echter willen weten hoe de stand van zaken op dit moment is. Wat kan de Arubaanse remigrant nu verwachten, in het bijzonder van de Arubaanse overheid?

Het zou beter zijn geweest als de overheid de Arubaanse gemeenschap nú een goed doortimmerd remigratieplan zou kunnen aanbieden, dat op korte termijn uitvoerbaar zou zijn. Maar dat is niet het geval. Op het moment is het alleen zinvol om de Arubanen in Nederland op de hoogte te stellen van de feiten. Het is niet zo eenvoudig om met heel je 'hebben en houden' richting Aruba te vertrekken. Teleurstellingen en vervolgens een hernieuwde terugkeer naar Nederland komen hard aan en niet alleen op financieel gebied. Per slot van rekening remigreert geen enkele Arubaan uitsluitend vanwege een baan; hij of zij wil gewoon terug naar huis.

Waar ook ter wereld: Arubanen dragen hun eiland in het hart.

KERNPROBLEMEN

Voor de Arubaan die graag wil remigreren bestaan er twee kernproblemen: één in Nederland en één op Aruba. In Nederland is het probleem hoe aan informatie te komen over de mogelijkheden op Aruba en hoe het contact tot stand te brengen met werkgevers: een kwestie dus van adequate bemiddeling. Het andere probleem is het scala van hindernissen dat op Aruba genomen moet worden zoals werk, secundaire arbeidsvoorwaarden en huisvesting.

Wat de situatie op Aruba betreft: het beleid van de Arubaanse overheid is met het aantreden van het kabinet-Eman gericht op het zoveel mogelijk vervangen van buitenlandse werknemers, bij voorkeur door terugkerende Arubanen. Daarnaast wordt voorrang verleend aan niet-Arubaanse Nederlanders. Dat klinkt heel simpel maar is het zeer beslist niet.

De eerste vraag is hoe de situatie op de arbeidsmarkt is. De vraag naar arbeid op Aruba is nog steeds groot, al is het niet meer in die mate zoals in de overspannen situatie van de afgelopen paar jaar. Niet in elke branche is echter even veel werk. Er is vooral veel vraag naar lager geschoolden, van wie de salarissen natuurlijk niet zo hoog zijn. Het minimumloon bedraagt op Aruba, na de laatste aanpassing van eind 1994, een kleine 1000 florin per maand. Gecombineerd met het hoge Arubaanse prijsniveau van dit ogenblik is dit zeker geen 'lokkertje' te noemen.

In de hogere beroepen is de vraag minder groot. Maar hierbij is het wel opvallend dat, net als bij de lagere beroepen, veel arbeidsplaatsen gevuld worden door niet-Arubanen. In veel gevallen gaat het hier om Europese Nederlanders, die meestal op contractbasis op Aruba verblijven of in het kader van de technische bijstand zijn uitgezonden. Het lijkt logisch dat het vervangingsbeleid vooral effect zou kunnen sorteren in de midden- en hogere beroepsgroepen.

WONINGBOUW

Dan de huisvesting. Op Aruba wordt momenteel hard gewerkt aan de opzet van een ambitieus woningbouwproject (*zie artikel over het Nationale Huisvestingsplan elders in deze editie, red.*), dat in de komende jaren een antwoord zal moeten geven op het nijpende tekort aan woningen. Dit kost tijd. Met de uiteraard beperkte bouwcapaciteit op Aruba zou het al een goede prestatie zijn als in deze regeerperiode de huisvestingsproblemen voor een aanzienlijk deel worden opgelost. Dit betekent dat huisvesting zeer duur is en tevens één van de belangrijkste inflatoire factoren van dit moment genoemd mag worden.

Belangrijke secundaire arbeidsvoorwaarden zoals betere algemene pensioenvoorzieningen zijn er nog niet, maar hier wordt wel aan gewerkt. Er bestaan concrete plannen voor een algemene pensioenverzekering. Ook de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) is nog niet startklaar, maar zal in enigszins gewijzigde vorm op niet al te lange termijn in werking treden.

De groeiende bevolking op Aruba legt een groter beslag op voorzieningen, zoals het onderwijs. De verwachting is echter dat tijdig gereageerd zal worden op de toenemende vraag. Zo wordt al gewerkt aan de capaciteitsuitbreiding van diverse scholen.

Het leven op Aruba is duur, dat valt niet te ontkennen. Onlangs is het bestaansminimum voor een gezin met twee kinderen vastgelegd op circa 2200 florin. Het is dan ook voor veel gezinnen een onontkoombare realiteit dat zowel de vader als de moeder buitenshuis werken. De participatie van de Arubaanse vrouw aan het arbeidsproces is naar internationale maatstaven zeer hoog. Gezinnen die naar Aruba willen terugkeren, moeten daar terdege rekening mee houden. Het is dan ook aan te bevelen dat de mogelijkheid wordt geopperd om te bemiddelen voor beide partners.

HET KABINET Eman is in eerste instantie terughoudend geweest met betrekking tot het remigratievraagstuk. Dit heeft alles te maken met het niet willen wekken van te grote verwachtingen bij de Arubaanse gemeenschap in Nederland, die vervolgens niet waar gemaakt zouden kunnen worden. Het is echter ook een feit dat men, zeker na een aantal jaren van inactiviteit van die overheid, nu wel eens duidelijkheid wil hebben over wat de remigrant geboden kan worden om de terugkeer naar Aruba te vergemakkelijken. In Nederland zelf zal dit betekenen dat op termijn de bemiddeling ten behoeve van remigranten goed en professioneel opgezet moet worden. Hierdoor moet het mogelijk gemaakt worden dat de Arubaan in Nederland zo goed en zo volledig mogelijk geïnformeerd kan worden over beroepsmogelijkheden op Aruba en allerlei andere zaken die van belang kunnen zijn. Ook dit kost tijd. Na een lange periode van onduidelijkheid, waarin de terugkeer naar Aruba uitsluitend was weggelegd voor degenen die van A tot Z alles zelf konden regelen, is het weer tijd geworden voor Aruba om ernst te maken met de remigratie van die Arubanen in Nederland die de terugkeer naar hun geboorteland als hun grootste wens koesteren. Het is namelijk niet uitsluitend in het belang van de remigrant: Aruba zelf heeft alle belang bij een terugkeer van een aanzienlijk aantal Arubanen. De instroom van buitenlanders, die op het moment 25 à 30 procent van de bevolking uitmaakt, is volgens velen de limiet van het toelaatbare genaderd. Sommigen zijn zelfs van mening dat de limiet al overschreden is.

Traditie en vooruitgang leven net als bewoners vreedzaam naast elkaar op Aruba. Buitenlandse gasten van het hypermoderne Sonesta hotel hebben vanuit hun raam zicht op de Paardenbaai, de ligplaats van de typische lokale vissersboten.

ARUBA COMMENTAAR

Waar een wil is...

DEZE EDITIE staat in het teken van 'remigratie'. Een steeds weer terugkerend begrip. Opeenvolgende Arubaanse kabinetten slaagden er echter niet in om de veelbelovende uitspraken over remigratie waar te maken. De problemen zijn dan ook legio. Er is weliswaar behoefte aan gekwalificeerde arbeidskrachten, maar er is tegelijkertijd een ernstig tekort aan betaalbare woningen. De infrastructuur is ontoereikend en er zijn te weinig scholen voor het grote aantal leerlingen.

Behalve dat is er méér aan de hand. Arubanen op Aruba en in Nederland houden er soms bepaalde meningen over elkaar op na, die de remigratie allerminst bevorderen. Tijdens het maken van deze editie en vooral bij het werven van de vacature-advertenties, kreeg *Amigoe* soms verbijsterende opmerkingen te horen van werkgevers. Zoals: 'Wát Arubanen uit Nederland! Die werken niet hard genoeg, ze zijn verwend. Colombianen en Venezolanen, die werken tenminste van aanpakken'. Onthutsend, zeker als blijkt dat zo'n ondernemer in het openbaar om het hardst roept dat Aruba zo 'verspaanst'.

Gelukkig staat daar tegenover dat, getuige de vele advertenties in deze krant, het overgrote deel van de ondernemers wel positief staat tegenover het aantrekken van Arubanen vanuit Nederland.

Arubanen in Nederland hebben ook vooroordelen ten opzichte van hun eigen geboorte-eiland. Sommigen menen dat 'werken op Aruba niet betaalt', dat 'op Aruba de sociale voorzieningen te wensen over laten' en dat 'Aruba in vergelijking met Nederland slecht georganiseerd is'. Zo'n houding getuigt niet van een reële wil om terug te keren en te helpen de ontwikkeling van het eiland in goede banen te leiden.

Deze editie levert dan ook een tweezijdige bijdrage: door bedrijven op Aruba - die dringend werknemers nodig hebben - aan het woord te laten en door de Arubanen in Nederland te laten weten hoe het met de arbeidsmarkt gesteld is.

Na het verschijnen van deze krant staan er natuurlijk niet plotseling de benodigde nieuwe huizen en scholen op Aruba. Maar dan zijn wel vele Arubanen in Nederland geïnformeerd over de huidige situatie op hun geboorte-eiland. Waar een wil is, is een weg.

In afgelopen drie jaar:

Bevolking op Aruba met ruim 10.000 toegenomen

ORANJESTAD — In de periode tussen 1989 en 1992 is de bevolking op Aruba met meer dan 10.000 personen toegenomen. Buitenlandse arbeiders werden voornamelijk aangetrokken door de enorme bloei in de constructie- en dienstensector. Met een groei van 5,3 procent kende Aruba in 1990 de snelst groeiende bevolking ter wereld.

Dit is te lezen in *Demos*, een bulletin over bevolking en samenleving, en is geschreven door Frank Eelens en Herbert Beukenboom, werkzaam bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op Aruba.

Eelens en Beukenboom schrijven verder dat het niveau van de vruchtbaarheid en van de sterfte slechts marginaal gewijzigd is. De levensverwachting op Aruba is hoog: 71,1 jaar voor mannen en 77,1 jaar voor vrouwen.

Van de Arubaanse bevolking van zo'n 66.700 zijn bijna 16.000 personen buiten Aruba geboren. Een groot aantal van deze buitenlanders is naar Aruba gekomen gedurende de economische hausse van de laatste jaren. In totaal vestigden zich volgens de cijfers van het bevolkingsregister 15.691 buitenlanders op Aruba in de periode 1987 tot midden 1992. Sommigen onder hen werkten slechts voor een korte tijd op Aruba, anderen vestigden zich op permanente basis.

Naast deze groep van legale immigranten komt een grote groep illegale arbeiders ongeregistreerd het eiland binnen. In 1992 werden 2.348 illegaal verblijvende vreemdelingen, voornamelijk afkomstig uit Zuid-Amerika en het Caribisch gebied, van het eiland verwijderd.

De Nederlandse Antillen is het land waar de grootste groep van in het buitenland geboren personen vandaan komt. In totaal noemen 3.288 personen op Aruba de Nederlandse Antillen als hun geboorteland. Als tweede land scoort Nederland erg hoog met 2.296. Beide groepen omvatten echter ook personen die in het buitenland zijn geboren uit Arubaanse ouders. Na Nederland wordt de grootste buitenlandse groep gevormd door mensen die in de Dominicaanse Republiek zijn geboren (2.237).

Terwijl bij de Nederlanders een bijna gelijke verdeling bestaat tussen mannen en vrouwen, heeft Aruba vooral een speciale aantrekkingskracht op Dominicaanse vrouwen. Bijna 75 procent van de immigranten uit de Dominicaanse Republiek bestaat uit vrouwen. Een groot deel van deze vrouwen werkt als dienstmeisje bij Arubaanse gezinnen.

Naast deze groepen is er een aantal andere omvangrijke bevolkingsgroepen op het eiland. De belangrijkste geboortelanden zijn: Colombia (2.027), Venezuela (1.254), Suriname (788), Verenigde Staten (469), Haïti (355) en Grenada (327).

AMIGOE
Colofon
Redactie:
Heleen Bongers
Eef Hermers
Jos van der Schoot
Ramiro Tromp
Wim Rutgers
Grafische Vormgeving:
Carlo Gilmoor
Joël Labadie
Opmaak:
Solange Isselt
Fotografie:
Checkpoint Color
Djiapie Franken
Eindredactie:
Mike Willemse

'Geen valse verwachtingen wekken'

Mito Croes waarschuwt voor remigratie op de bonnefooi

DEN HAAG/ORANJESTAD — Arubanen keren terug, ongeacht welke remigratieprojecten dan ook. Hoe belangrijk goede voorlichting aan toekomstige remigranten via een speciale Amigoe-editie is, blijkt uit een gesprek met Mito Croes, de gevolmachtigde minister van Aruba in Den Haag. Hij wordt dagelijks bestookt met vragen over de mogelijkheden op het geboorte-eiland.

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

Op zichzelf vindt hij het een uitstekend initiatief, de speciale *Amigoe*-editie ter gelegenheid van Arubadag. Maar Mito Croes wil de in Nederland woonachtige Arubanen wel uitdrukkelijk tegen zichzelf beschermen: "Het eiland heeft duizenden banen te vergeven. Dat wil echter niet zeggen dat men op de bonnefooi naar Aruba terug kan keren. Goede voorlichting over de beschikbare banen is absoluut noodzakelijk en daarin heeft zo'n speciale editie een heel duidelijke functie."

Hij wil vooral geen optimistische verwachtingen wekken bij de landgenoten in Nederland. Natuurlijk is het goed wanneer men terug wil keren naar het geboorte-eiland, maar zorg er dan wel voor dat er al in Nederland een arbeidscontract is getekend en dat, indien enigszins mogelijk, voor huisvesting is gezorgd, luidt zijn advies.

"Op Aruba is nu al een tekort van vijfduizend woningen. Als daar nog eens honderden woningzoekenden uit Nederland bijkomen, hebben we een probleem. Dat is ook de reden dat de regering nog niet is begonnen met de uitvoering van het remigratieproject, zoals dat in het regeringsprogramma staat aangekondigd. We zijn bang om mensen te bewegen huis en haard achter zich te laten, waarna ze op Aruba bij familie in moeten trekken. Op den duur creëer je daarmee onherroepelijk sociale problemen."

REGISTREREN

In de laatste *Noticiero* (Nieuwsbrief) van het Arubahuis staan drie advertenties voor vijf banen op het eiland. Wat de minister daarvan vindt? "Prima. Wie daar op solliciteert, weet wat er van hem of haar wordt gevraagd. Waar ik vooral bang voor ben, is dat mensen naar Aruba teruggaan omdat ze gehoord hebben dat er zoveel werk is. Zonder dat ze dus weten of er wel iets voor hen bij is. Daarom ook willen wij eerst gaan registreren wat voor soort werk er is. Want dat weet niemand. Ja, in de hotels. Maar in een hotel alleen al bestaan tachtig verschillende soorten beroepen, dus dat zegt niets. Om te weten op welk gebied er vacatures zijn, zullen we eerst het bestand uit 1987/88 moeten opschonen. Dat is helemaal vervuild. Verder is het van belang om te weten of het om werk op de lange of de korte termijn gaat. Het werk in de bouw is bijvoorbeeld vaak van korte duur."

"Als we eenmaal weten wat de vraag is, kunnen we naar het aanbod kijken. We weten nu helemaal nog niet waar de Arubanen in Nederland zitten. Als we hen willen omscholen, zullen we daar eerst iets meer duidelijkheid over moeten krijgen. Daarom ook gaan we samen met de Universiteit van Amsterdam een adressenbestand opbouwen. Dat doen we onder andere door tijdens de Arubadag een verloting te houden. Op die manier krijgen we een flink aantal adressen. De ideale situatie is dat we via de computer kunnen zien welke vacatures er zijn en welke Arubanen in Nederland aan de vereisten voldoen."

"Bovendien moeten we ook niet vergeten dat een groot deel van het werk door Arubanen op het eiland zelf kan worden gedaan. De overheid moet mensen kwijt, en die zullen door het bedrijfsleven moeten worden opgevangen. Er zitten nog zo'n drieduizend Arubanen in de bijstand; en verder is er een grote groep vrouwen die best willen werken, als er maar voldoende kinderopvang is. Daar kunnen de bedrijven zelf voor zorgen."

De angst van de gevolmachtigde minister voor 'lukraak-vertrek' is wel te begrijpen. Dagelijks krijgt het Arubahuis minstens twee telefoontjes over remigratie: Wie betaalt het ticket en hoe moet het met de inboedel?

Daarnaast wordt de minister bestookt met aanbiedingen voor arbeidsbemiddeling. Hij laat een dikke map offertes zien. "De laatste die ik binnenkreeg vraagt maar liefst 12.760 gulden per teruggekeerde Arubaan. Zonder BTW wel te verstaan. Maar de terugkeer is nu juist niet het probleem. Ik heb zó honderd namen van mensen die willen remigreren. Daar heb ik geen bemiddeling voor nodig. Maar geen enkele bemiddelaar praat over huisvesting, over onderwijs of omscholing."

Dat remigratie in Nederland leeft, is wel duidelijk. Juist daarom wil Mito Croes geen valse verwachtingen wekken. Steeds weer hamert hij erop dat goede voorlichting over de aangeboden functies absoluut noodzakelijk is. "We moeten zeggen waar we op Aruba mee bezig zijn, zodat de potentiële kandidaat weet waar hij aan toe is. Het mag niet zo zijn dat er vijftig mensen naar Aruba gaan en dat dáár pas de selectie plaats vindt. Alles moet vóór vertrek geregeld zijn."

MITO CROES

Frisse wind waait door hospitaal

Verpleging en patiënten blij met vernieuwingen 'Plan 2000'

ORANJESTAD — Een voorbeeld: vandaag wordt een afdeling van het dr. Horacio Oduber Hospitaal met Arubaanse vlaggetjes versierd. Een initiatief van een verpleegkundige. Gewoon leuk. Het personeel van het ziekenhuis heeft er zin in, en dat is te merken: vriendelijk en niet zo overwerkt dat er geen glimlachje meer afkan. Patiënten krijgt het prettige gevoel van 'de klant is koning'.

= door Heleen Bongers =

"En dat is nou net onze bedoeling", vertellen twee van de vijftien teamleiders die in het hospitaal werkzaam zijn. Rudolf Robles en Liesbeth de Kort zijn beiden Arubanen, afgestudeerd als HBO-verpleegkundigen in Nederland. Robles is bezig met een doctoraalstudie aan de Open Universiteit en werkt, evenals De Kort, op de eerste klas afdeling.

"Ons werk bestaat uit het indelen van de werkzaamheden van het personeel, het begeleiden van de patiënten en het bewaken van de kwaliteit van de gezondheidszorg. Als er problemen zijn, dan lossen wij die op", zegt teamleidster De Kort.

"De patiënt is koning", is het nieuwe ziekenhuismotto. Op allerlei manieren wordt dat merkbaar. Zo zijn er nieuwe, lichte bedden besteld: fris van kleur en uitschuifbaar tot twee meter twintig. De matras is, door losse stukken er met klittenband aan te plakken, langer te maken, zodat er allerlei bedlengtes mogelijk zijn. Geen overbodige luxe, want de bedden zijn niet met de langer wordende patiënt meegegroeid.

BEDDENSHOW

Robles: "Dat was zo leuk; er werd een echte beddenshow voor het verpleegkundige personeel gegeven door een firma die drie bedden kwam showen. Dat is pas *direct marketing*! Wij hebben een keuze gemaakt voor de door het TNO-goedgekeurde model. Dit is gebruikers- en verplegersvriendelijk. De bedstand is verstelbaar, maar ook de hoogte van het bed. Er kan een keuze uit verschillende kleuren gemaakt worden (bordeau-rood is tot nu toe favoriet), maar zover zijn we nog niet. Misschien wordt het wel een eigen kleur per afdeling, wie weet! Dit is echt een '*cambio*'."

Momenteel wordt er gewerkt aan het opknappen van de afdelingen. De eerste en tweede verdieping zijn al geschilderd: gebroken wit en beige. Nu is de beurt aan de vierde verdieping. De Kort vertelt: "Er zal onder andere aandacht aan plafonds en badkamers besteed worden; voor de zogenaamde postoelen waarop een patiënt onder de douche kan, moeten er deuren worden verbreed." Over de uitspraak van minister van Volksgezondheid Lili Beke dat renovatie van het hospitaal 41 miljoen florin zal kosten, hebben de teamleiders geen mening. "Daar weten wij eigenlijk niets van."

Robles: "Als de nieuwe bedden komen, worden de onhandige nachtkastjes ook meteen vervangen. En het middeleeuws aandoende schilderijtje van Het Laatste Avondmaal, of anderszins niet opwekkend tafereel aan de muur wordt vervangen door een mooi ingelijste poster of schilderij dat wat vrolijker is dan wat er nu hangt."

Patiënten zijn erg te spreken over de nieuwe menukaarten waar sinds kort mee gewerkt wordt. Aan de hand van keuzemogelijkheden kan de patiënt zelf zijn menu van de volgende dag samenstellen.

Ook de persoonlijke *touch* bij opname wordt gewaardeerd: "Ik kreeg een enquête-formulier met vragen over mijn verblijf in het hospitaal om bij vertrek in te vullen", zegt een patiënt. "Verder vertelde een verpleegkundige uitgebreid wat de operatie precies inhield en wat mij te wachten staat. Er werd echt de tijd genomen om alles uit te leggen."

De frisse wind die door het hospitaal waait is zowel voor de patiënt als de verpleegkundige duidelijk voelbaar.

Hoewel nog lang niet alles rozegeur en maneschijn is, wordt er hard gewerkt aan verbetering van service en verpleging. Robles wil graag kwijt: "Wij hebben hard mensen nodig die met enthousiasme in ons hospitaal willen komen werken. Op alle afdelingen, in allerlei functies zijn mensen nodig en vooral bijzonder welkom."

Binnenkort eindnota over jongeren opvangcentrum

ORANJESTAD — De commissie die zich bezig houdt met het oprichten van een opvangcentrum op Aruba voor moeilijk opvoedbare kinderen en door de rechter veroordeelde minderjarigen, hoopt binnenkort een eindnota met aanbevelingen te kunnen presenteren.

= door Eef Hermers =

Arubaanse moeilijk opvoedbare kinderen worden tot nu toe geplaatst in het Gouvernements Opvoedingsgesticht (GOG) op Curaçao. Het aanbod vanuit Aruba wordt steeds groter - gemiddeld tien jongeren - en tegelijk bereikt het GOG de grenzen van haar capaciteit. In een interview met *Amigoe* liet GOG-directeur François Bérénos onlangs nog weten dat 'Aruba niet te lang moet wachten met de opzet van eigen faciliteiten'.

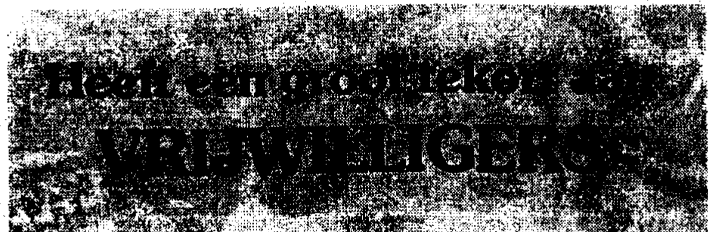
Al in 1990 benoemde de toenmalige minister van Justitie, Hendrik Croes, een commissie die zich in moest zetten voor het oprichten van een jongeren-opvangcentrum op Aruba. De commissie ging onmiddellijk aan de slag en had als eerste huisvestingoptie het voormalige Huis van Bewaring te Dakota. Op de dag dat de commissie er een kijkje ging nemen, was de teleurstelling groot omdat van hogerhand plotseling was beslist dat er diezelfde dag 70 opgepakte illegalen moesten worden ondergebracht. Duidelijk was in ieder geval dat de commissie op zoek moest naar een andere lokatie. Vervolgens werden enkele leegstaande panden bekeken, maar geen daadwerkelijke beslissing genomen.

Directrice Yvonne Spellen van de Voogdijraad benadrukt dat de commissie op het moment niet verder is dan het ontwerp van een voorlopig concept. "Het is een weergave van de opdracht die we in 1990 hebben gekregen." Volgens Spellen vormen met name de cijfers een struikelblok. Zo is het aantal kinderen dat voor het centrum in aanmerking komt, zeer moeilijk te bepalen omdat er nauwelijks aantallen geregistreerd staan. Spellen schat dat er momenteel maximaal 50 moeilijk opvoedbare kinderen in aanmerking komen om te worden opgevangen in het toekomstige centrum.

De commissie wordt gevormd door vertegenwoordigers van de Reclassering en Kinderbescherming, de Voogdijraad, Imeldahof Kinderhuis, Sociale Zaken en een coördinator van de minister van Justitie. Joan Coronel, werkzaam bij Reclassering en Kinderbescherming, is voorzitter van de commissie, die nog enkele vraagstellingen af moet werken.

Zo moet nog steeds een bestaand gebouw worden gezocht of gebouwd. Op de tweede plaats moet vastgesteld worden welke kinderen precies in aanmerking komen en hoeveel er geplaatst kunnen worden. Ten derde moet geschoold personeel worden aangesteld. "Een hele klus", aldus Coronel. "Het zou fantastisch zijn als ervaren en geschoolde mensen op Aruba beschikbaar zijn. Maar als dat niet het geval is, moeten we ze bijvoorbeeld zover zien te krijgen dat ze terugkomen uit Nederland."

Plan Nacional pa Vivienda

Hectische laatste dag met aanvragen volkswoning

SAN NICOLAS — De inschrijving voor een eigen woning, huurwoning of een stuk bouwgrond, het 'Plan Nacional pa Vivienda' oftewel het 'Nationale Huisvestings Plan' (NHP) is een groot succes geworden en heeft in totaal 5.755 inschrijvingen opgeleverd. De 48 medewerkers werkten veelal tot laat in de avond in de Biblioteca Nacional San Nicolas om de vele geïnteresseerden van informatie te voorzien en in te schrijven.

De belangstelling was volgens coördinatrice Yolanda Croes 'overweldigend'. "De afgelopen maanden is bewezen dat er een enorme behoefte is aan huisvesting op Aruba." Bij het kadaster bestaat een achterstand van ongeveer 3 duizend percelen domeingronden die nog opgemeten moeten worden. Met de huidige aanwezige mankracht betekent dat drie jaar werk. En bij Domeinbeheer is er een bestand van naar schatting 6 duizend aanvragen voor erfpachtterreinen.

De nationale inschrijving voor een woning had dan ook twee doelen. Ten eerste werd geregistreerd hoeveel mensen een woning zoeken. Ten tweede werden mensen die zich aanmeldden geholpen met het vinden van geschikte woonruimte. Nu wordt verder gegaan met de verwerking en analyse van de gegevens. Alles wordt gecodeerd. "Een hels karwei," zucht Croes, "vooral als je nagaat dat elke inschrijver 125 vragen moest beantwoorden."

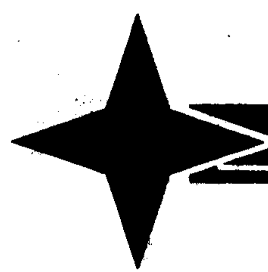
Voor het NHP is een verkavelingsplan samengesteld, waar in totaal ongeveer 4 duizend volkswoningen op gebouwd kunnen worden. Er zijn ook erfpachtgronden waar mensen, die de hypotheek kunnen dragen, zelf een huis op kunnen bouwen. Volgens minister Watty Vos van Publieke Werken verkeert Aruba 'in de gunstige situatie' dat 90 procent van alle terreinen in handen is van de overheid. De regering heeft dus de vrije hand voor wat betreft het verkavelen. Het doel van de regering is om 1500 woningen per jaar te gaan bouwen.

Alle gegevens worden verwerkt met behulp van computers. Vervolgens wordt in samenwerking met Domeinbeheer overgegaan tot de uitgifte van bouwgronden. Ook wordt de Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA) in een later stadium bij het NHP betrokken. De verwerking van alle gegevens zal over twee tot drie maanden afgerond zijn. De geregistreerden krijgen dan schriftelijk bericht of zij geselecteerd zijn en voor financiële hulp in aanmerking komen.

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ARUBA DAG 95

BARLOCK CARIBBEAN
OIL CORPORATION N.V.

18 MAART 1995 DAG VAN VLAG EN VOLKSLIED

---

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ARUBA DAG 95

ARUBA STEVEDORING
COMPANY (ASTEC) N.V.
Haventerrein - Oranjestad

---

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ARUBA DAG 95

SAN NICOLAAS TEL: 45018/46162
DAKOTA TEL: 24040 FAX: 22182

In het kader van de viering van de Arubadag doen wij een beroep op de eilandgenoten in Nederland serieus in overweging te nemen om naar Aruba terug te keren om een bijdrage te leveren aan de verdere vooruitgang van Aruba.

Wij wensen allen een geslaagde Arubadag !

INTERBANK ARUBA N.V.
E unico banco netamente Arubano

---

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ARUBA DAG 95

FURNITURE OUTLET CENTER
Aruba's best gesorteerde meubelzaak
Wilhelminastraat, tegenover Politiewacht
en
PET-O LANDIA
aan de Fergusonstraat
wensen u allen een geslaagde viering van de
DAG VAN VLAG EN VOLKSLIED TOE PABIEN ARUBA

18 MAART 1995 DAG VAN VLAG EN VOLKSLIED

---

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ARUBA DAG 95

FIRST
First National Bank of Aruba N.V.

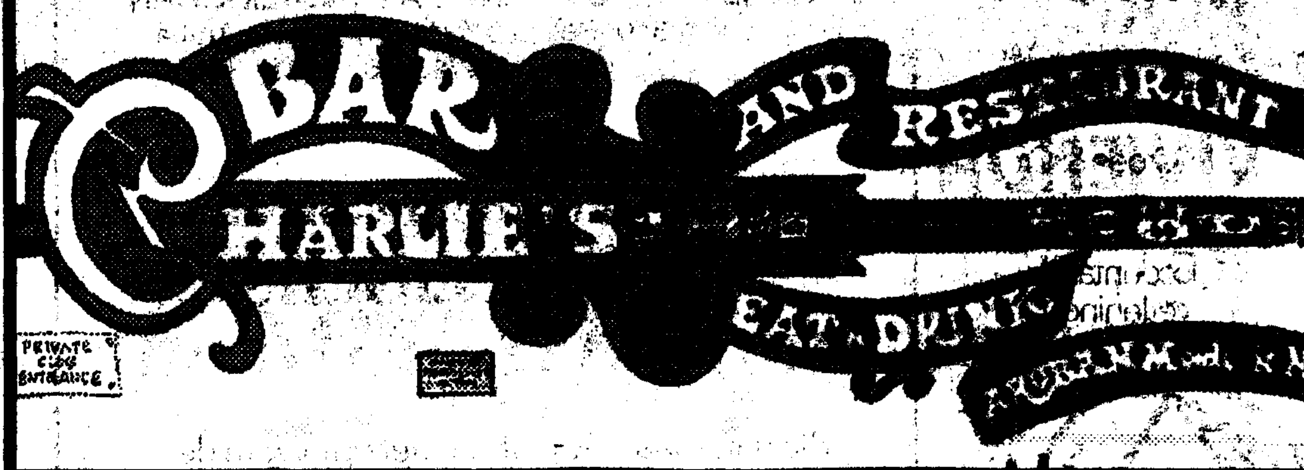
Subsidiaries:
Aruba Trustkantoor N.V.
Banco Nacional De Hipotecas N.V.

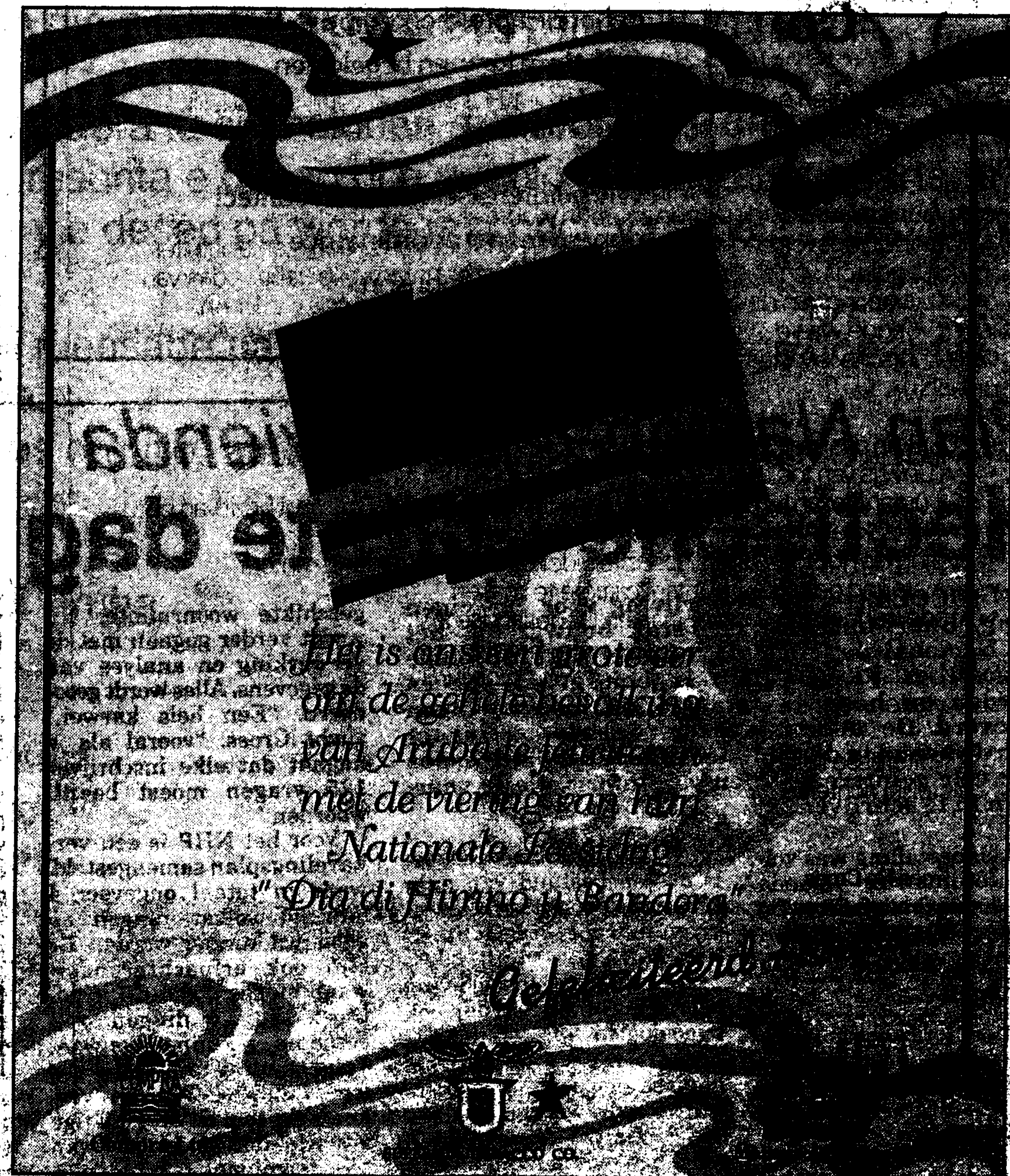
18 MAART 1995 DAG VAN VLAG EN VOLKSLIED

Aan alle ooms, tantes, neven, nichten, vrienden, (vooral) vriendinnen, bekenden, onbekenden, binnen- en buitenlanders, zeevarenden, legalen, illegalen, vromen, atheïsten of andersdenkenden, kortom, aan alle leden van onze groeiende internationale clubfamilie ... levenswandel...

doe ik maar weer eens de hartelijke groeten!

Charlie Jr.

Ontwerp Stan Kuiperi

Posterijen geven monumentenzegels uit

ORANJESTAD — De filatelistische dienst van de Arubaanse Posterijen heeft drie monumentenzegels 1995, ontworpen door Stan Kuiperi, uitgegeven. De zegels zijn bij de postkantoren in Oranjestad, San Nicolas en Noord verkrijgbaar tot 27 januari 1997 zolang de voorraad strekt.

Op de 35-cent zegel staat het uit 1888 daterende gebouw in de Wilhelminastraat/Zoutmanstraat in Oranjestad. Dit is de landsschool, die gebouwd werd onder het bestuur van gezaghebber David Gaërtse. Het gebouw kwam op 23 februari 1888 gereed. Onder J.K. Zeppenfeldt Lampe werd de landsschool de Julianaschool genoemd. De naam Julianaschool ging over naar het nieuwe gebouw op de Klip toen dit in 1942 gereed kwam.

De landsschool werd daarop de Margrietschool. In 1953 ging de Margrietschool naar een nieuwe behuizing. Het oude historische gebouw werd in zijn oorspronkelijke staat gerestaureerd en ingericht tot Openbare Leeszaal en Boekerij. De dienst van Raad van Advies is tegenwoordig hierin gevestigd.

Afgebeeld op de 60-cent zegel is het statige twee verdiepingenhuis van de familie Dundun Ecury, gebouwd in 1929 en gelegen aan de Schelpstraat in Oranjestad. Het balkon, ondersteund door twee pilaren, geeft het huis zijn opvallend karakter. De ramen zijn voorzien van gebrandschilderd glas. Het centrale gedeelte van Cas Ecury heeft geen ramen, maar drie stel dubbele deuren.

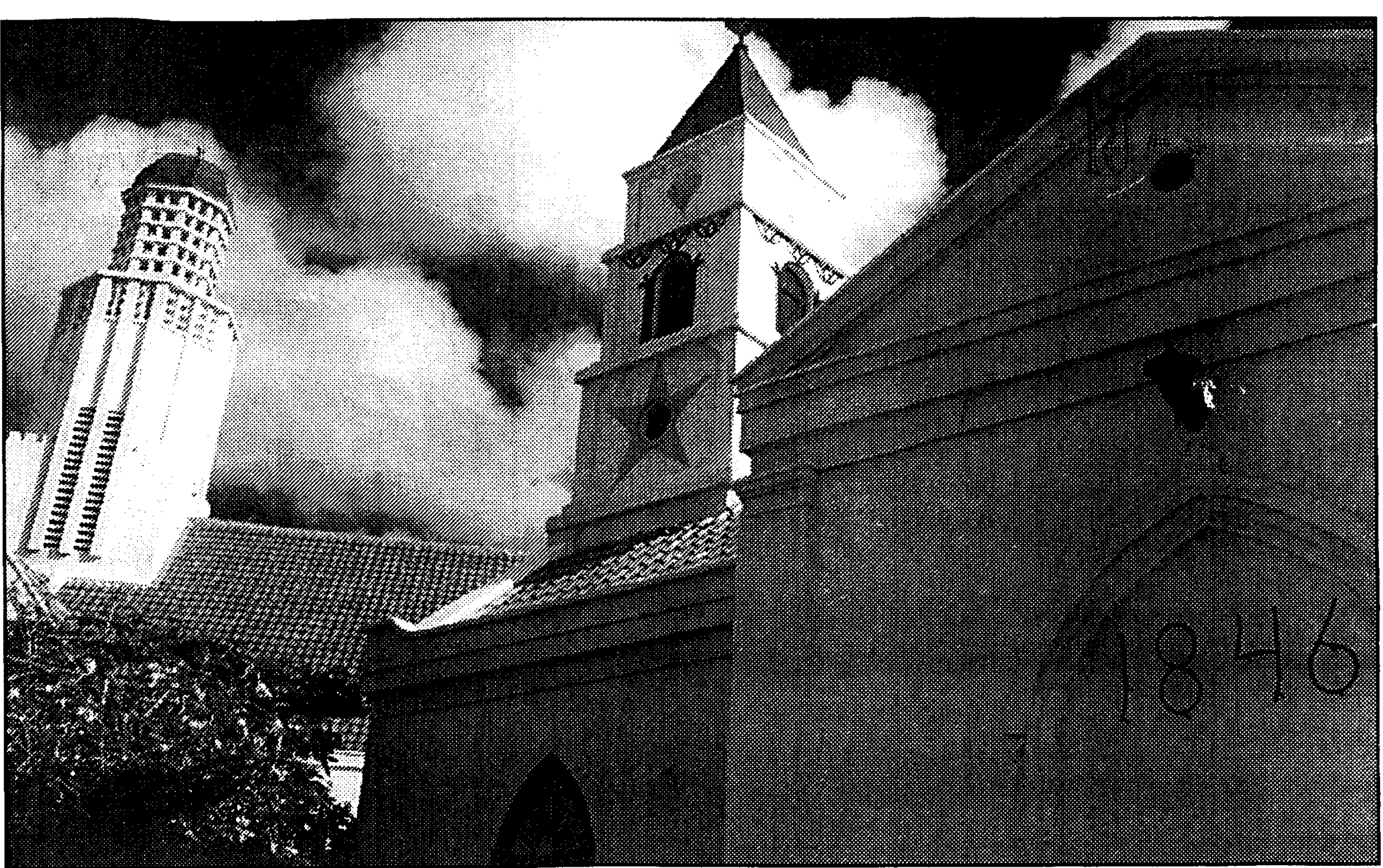
Op de 100-cent postzegel ziet men de in 1846 gebouwde Protestantse kerk, bekend als de Kleine Kerk, aan de Wilhelminastraat. De toren dateert uit 1867. Op 10 april 1994 werd deze kerk na zes jaar restauratie weer heropend.

Bij de heropening was de opmerking 'de kerk is mooi gebleven' steeds te horen. Aan de buitenkant valt vooral het torentje op dat volstaat met Christelijke symboliek: kruis, anker, hart, levensboom, palmtak, open bijbel, ster van Bethlehem en opgaande zon. Op de spits van het torentje prijkt een fiere haan, het symbool van het nieuwe leven en de opstanding.

Van binnen is de Kleine Kerk een juweeltje. Eenvoud en warmte zijn hier de kernwoorden. Op het balkon achter in de kerk staat een barok-orgel, gemaakt door de firma Flentrop in Zaandam. Gedurende tien jaar restaureerde dominee Anthony van den Doel zowel de Kleine Kerk als de grote kerk en de Protestantse begraafplaats. Zijn volgende projekt is de restauratie van de gemeentekerk in Seroe Colorado in San Nicolas.

ORANJESTAD - *De Posterijen hebben een nieuwe serie zegels uitgebracht, die tot 1997 te koop zijn. Dit is de monumentenserie, door Stan Kuiperie ontworpen. Op de zegels staan gebouwen met historische waarde, zoals de Kleine Kerk (zie ook de grote foto van de kerk-in-het-echt), huize Ecury en de voormalige landsschool.*

Toerisme groeit weer

Kabinet: 'Vertrouwen is oorzaak lage inflatie'

ORANJESTAD — De psychologische factor 'vertrouwen' is de oorzaak van een relatief lage inflatie eind 1994/begin 1995. Dat meent althans AVP-minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme. Hoewel de inflatie over heel 1994 toch nog 6,3 procent bedraagt, is het prijsindexcijfer dalende. Tegelijk groeide het toerisme, de belangrijkste bron van inkomsten, met zo'n 8 procent.

= door Mike Willemse =

Met trots meldt de minister dat de regering-Eman in staat is gebleken de inflatie te beteugelen. "Toen wij in september vorig jaar startten, hadden wij twee prioriteiten: de toenemende inflatie bedwingen en het toerisme opnieuw laten groeien. Dat is gelukt."

ROBERTICO CROES

Minister Croes presenteert de volgende cijfers: in september groeide het indexcijfer 0,2 procent; in oktober 0,0; in november 0,2; in december 0,3; januari 0,2 en in februari met 0,1 procent. Het totale inflatiecijfer van 6,3 procent in 1994 is echter nagenoeg gelijk aan dat van 1993, dat was namelijk 6,4. In mei vorig jaar was de schrik het grootst; de inflatie bereikte toen een piek van 7,5 procent.

Volgens het kabinet had de hoge inflatie de volgende oorzaken: te hoge overheidsuitgaven, te hoge huurprijzen voor woningen, de verhoging van water- en energieprijzen en de onzekerheid. De regering-Eman is natuurlijk verheugd. 'De inflatie is onder controle,' zo laat de regeringswoordvoerder weten. "Er is in de afgelopen maanden iets fundamenteels veranderd: er is weer vertrouwen in de economie."

Minister Robertico Croes streeft naar een inflatieniveau van hoogstens één procent boven de geïmporteerde inflatie. Dat wil de bewindsman bereiken door de volgende maatregelen: afschaffing van verhoging (met 5 procent) invoerrechten (reeds gebeurd), het voornemen om in 1995 de overheidsuitgaven met circa 90 miljoen florin te verlagen en een betere controle over de arbeidsmarkt.

Intussen is er een *Comision Anti-Inflacion* benoemd. Hierin zitten vertegenwoordigers van Economische Zaken, Bureau voor de Statistiek, de Consumentenbond CAS en het bedrijfsleven. De commissie moet met concrete voorstellen komen die ertoe bijdragen de inflatie te beheersen.

Financiën, EZ en CBA

Cijfers en taalgebruik voortaan éénduidig

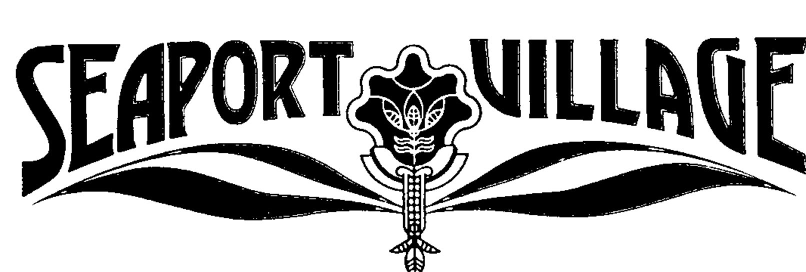
ORANJESTAD — Directie Economische Zaken, directie Financiën en de Centrale Bank van Aruba moeten meer hun beleid op elkaar afstemmen. Dat is de mening van het kabinet-Eman en in het bijzonder van minister Robertico Croes van Economische Zaken. De hoofden en directies van deze drie instanties kwamen onlangs bijeen om de beschikbare informatie en plannen zoveel mogelijk 'synchroon te laten lopen'.

Momenteel gebeurt het nog te vaak dat bijvoorbeeld de Centrale Bank met andere cijfermateriaal naar buiten treedt dan directie Financiën. Dat kan niet en maakt op z'n minst een ongeloofwaardige indruk voor beide instellingen. Daarom moeten de genoemde 'Drie' de koppen bij elkaar steken en de beschikbare gegevens aan elkaar uitwisselen.

Als het aan minister Robertico Croes ligt moet er ook een eenduidige manier komen voor wat betreft de berekeningen en de te gebruiken 'vocabulaire'. Kennelijk vindt de bewindsman dat de overheid met twee of meer monden spreekt. Het komt te vaak voor dat de verschillende instanties er verschillende meningen op na houden.

Uiteindelijk moet de 'synchronisatie' leiden tot een groter vertrouwen van het publiek in de overheid. Bovendien moet het de beleidsmakers het gevoel geven dat zij er op kunnen rekenen dat de cijfers correct zijn.

ORANJESTAD — Overzichtsfoto van Tierra Del Sol met clubhuis 'Ventanas del Mar' en het zwembad. Een droom die werkelijkheid is geworden. Woorden als 'sunsational' en 'spectacular' geven het prestigieuze projekt goed weer.

ORANJESTAD — Prachtig groene putting greens waar eens nauwelijks een cactus groeide. Op de achtergrond is het typisch Arubaanse landschap nog te zien. De golfbaan van Tierra del Sol ligt aan de Noordkant.

Golfproject Tierra del Sol:

Wind is enorme uitdaging maar niet te overwinnen

ORANJESTAD — Tierra Del Sol ('Land van de Zon') biedt de golfer een oase van rust en luxe: de ruige schoonheid van de Arubaanse noordkust achter de vuurtoren aan de ene kant, en het kalme, azuurblauwe water voor de hotels aan de andere kant. "Beauty and the Beast", zegt één van de werknemers [illegible] prestigieuze golfbaan, waar het lidmaatschap 20.000 dollar kost met een jaarlijkse bijdrage van 3.500 dollar.

Tierra Del Sol is nu bijna twee maanden open en beslaat ruim 2,2 vierkante kilometer. De *teetimes* zijn over tien, bij Tierra Del Sol aangesloten, [illegible] verdeeld. Golf-pro Rudy Brown legt uit: "Er zijn vijf afslagtijden per uur, dat betekent dat als 7 à 8 [illegible] er 4 golfers kunnen [illegible]. Dat zijn 150 tot 200 [illegible] per dag. Worden alle 18 holes gespeeld, dan [illegible] dat zeker vijf uur. Dus plaats genoeg."

De reacties van de spelers zijn positief. Er zijn golfers die elke dag terugkomen omdat zij het niet uit kunnen [illegible] projekt: "De golfbaan, het clubhuis, de pro-shop en het zwembad zijn klaar. In een latere fase wordt met de acht tennisbanen begonnen. Deze banen vlak bij de ingang [illegible] te liggen. In september worden tien à vijftien huizen opgeleverd. Dit zijn appartementen; vijftig woningen in totaal."

Crouch vertelt dat de golfbaan en het clubhuis door Hyatt beheerd worden. "Projectontwikkelaar Sun Development runt wel het restaurant bij de vuurtoren; als je daar wilt eten, moet je echt reserveren, want het loopt storm!"

Misschien wordt gedacht dat het luxueuze clubhuis Ventanas del Mar niet voor iedereen toegankelijk is. Maar dit is niet waar. Iedereen is welkom. Alleen moet men lid zijn om gebruik te maken van het zwembad en de andere faciliteiten. De woorden '*sunsational*' en '*spectacular*' krijgen een heel nieuwe betekenis als een [illegible] over het glooiende, [illegible] echt groen [illegible] gemaakt wordt.

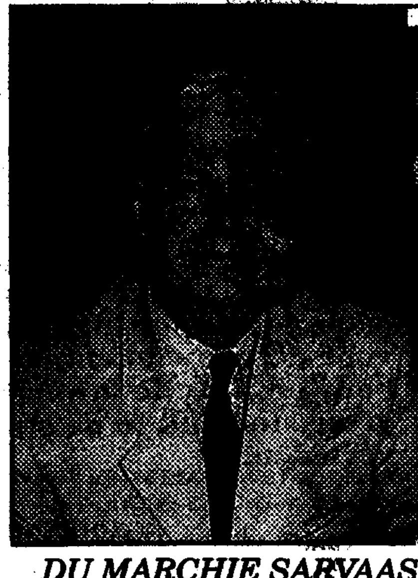
De cactussoorten die overal op Aruba in het wild groeien, [illegible] de *breba's*, *tunas*, *aloë* en [illegible] komt, vliegt vrolijk rond. Bij de aanleg van de golfbaan werd zelfs een *green* verplaatst om het nest van de uiltjes in één van de holen in het koraal niet te verstoren.

Er zijn nu ongeveer dertig lokale golfers lid; er is plaats voor ongeveer honderd. Brown: "Hyatt is van plan om volgend jaar twee grote internationale golftoernooien te organiseren; dat moet allemaal van te voren op de PGA-kalender komen, dus daar is men nu al mee bezig. Ik heb horen fluisteren dat er misschien aan het einde van dit jaar een internationaal [illegible] gehouden, maar daar zijn verder nog geen nadere details van bekend."

Sun Development's grote man Raymond Maduro kon bij de opening op 28 januari jongstleden alleen maar glimlachen. Hij had alles al gezegd. Deze golfbaan is het bewijs dat dromen waarheid kunnen worden. Tot slot van zijn toespraak ter gelegenheid van de opening van Tierra Del Sol sprak Maduro sprak trots de woorden: "*Golf anyone?*"

Afscheid van Arthur Irausquin

Wisseling van de wacht bij Centrale Bank Aruba

DU MARCHIE SARVAAS

ORANJESTAD — Arthur Irausquin, president van de Centrale Bank van Aruba (CBA) is met ingang van 1 maart met pensioen gegaan. Hoewel het afscheid hem moeilijk viel, gaf hij te kennen dat hij toe is aan rust. "In totaal ben ik ruim 32 jaar als econoom werkzaam geweest. Het was een gevarieerde en uitdagende baan, die tevens heel veeleisend was. Met name de laatste twee jaar waren in verband met de reorganisatie bij de CBA erg gecompliceerd."

Als centrale bankier had Irausquin dagelijks te maken met verschillende verantwoordelijkheden. Hij was verantwoordelijk voor handhaving van de stabiliteit van de waarde van de florin, het uitgeven van bankbiljetten en muntstukken, voor het reguleren van betalingen naar en van andere landen, voor het toezicht houden op het bank- en kredietsysteem en tenslotte voor het optreden als bankier en financieel adviseur van de regering. "Een enorme klus om aan al deze verantwoordelijkheden te voldoen."

De instandhouding van de financiële stabiliteit heeft volgens Irausquin op het moment extra aandacht nodig. Hoewel het lijkt alsof er sprake is van een daling, laat de ontwikkeling van het consumentprijsindexcijfer duidelijk zien dat Aruba te maken heeft met een groot probleem. Het laatste cijfer van november 1994 toont aan dat de jaarlijkse indextoename is gedaald naar 5 procent, nadat het de historische piek had bereikt van 7,5 procent in maart 1994. Maar volgens Irausquin is de huidige indextoename van 5 procent nog steeds te hoog.

Het gevecht tegen de inflatie kan de CBA niet alleen aan. Daarvoor is zowel de algemene aandacht als de hulp van de private sector nodig. De vorige regering probeerde daar aan bij te dragen door een accijnsverhoging van 5 procent in juli 1994 op alle geïmporteerde artikelen.

Na de regeringswisseling in september 1994, introduceerde het kabinet-Eman een pakket sociale maatregelen waarmee velen een adequaat inkomen werd gegarandeerd; de pensioenen, de verzekeringstoelage en het minimumloon werd verhoogd. De regering is verder van plan de sociale voorzieningen te verhogen en een Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) en pensioenplan te introduceren.

Irausquin: "Hoewel deze maatregelen vanuit een sociaal gezichtspunt gewenst zijn, zullen enkelen een nadelig effect hebben op de huidige oververhitte economie en op de zwakke positie van de publieke financiën. Het verlagen van belastingen is op zich een lofwaardig initiatief, maar moet weloverdacht worden doorgevoerd. Ik vraag me af wie de rekening gaat betalen voor het geven van extra uitkeringen aan bepaalde groepen in onze samenleving."

Geld en een monetair- en fiscaal beleid zijn onontbeerlijk voor een effectief functioneren van elke economie. Financiële stabiliteit is een eerste vereiste voor economische ontwikkeling. "Daar is elke professionele centrale bankier het mee eens."

Over zijn opvolger zegt de scheidende bankpresident dat de huidige regering maar al te goed weet dat het belangrijk is om bij de CBA de goede man op de juiste plaats te hebben. "Ik ben ervan overtuigd dat mijn opvolger, Hans du Marchie Sarvaas, de leiding over zal nemen op basis van dezelfde denkwijze en principes die ik jarenlang heb toegepast."

Sarvaas (48) komt van De Nederlandsche Bank (DNB) in Amsterdam, alwaar hij vanaf 1986 onderdirecteur was, belast met interne aangelegenheden. Met de komst van Du Marchie Sarvaas begint er schot te komen in de algehele reorganisatie van de CBA.

EMMA CAMBA

In de kou staan

WAT ZAL de in Nederland wonende Arubaan nu eigenlijk het meest missen? Naast de *stoba* van oma, zal dat ongetwijfeld het klimaat zijn. Wanneer een koude, straffe wind door je lijf snijdt, terwijl je het ijs van je autoruiten krabt, moet je als Arubaan in Nederland toch denken: "Waar ben ik in godsnaam mee bezig?"

En als hij of zij langs het strand loopt en de grauwe golven, met chemische schuimkoppen op het bruine zand ziet slaan, terwijl tranen van de kou over zijn of haar wangen lopen, wat moet een Arubaan dan verlangen naar huis. Er naar verlangen om met vrienden en familie op het strand te barbecuen, met je blote voeten in het witte zand, met uitzicht op de turqoise zee. Daar, waar je gewoon *spare ribs* kunt eten, zonder dat daar een biologisch-dynamische salade bij gegeten moet worden. Waar je je favoriete muziek hard kunt laten klinken, zonder dat de buurman boos op de muur bonkt. Waar je praktisch alles kunt kopen op krediet. Waar je nog een knalrode softdrink *cora* kunt kopen, zonder dat er op het flesje een waarschuwing staat voor de gevaren van kleurstoffen. Waar je boodschappen in de supermarkt door een schooljongen worden ingepakt en met een glimlach naar je auto worden gebracht. En waar je dus niet met een nijdig gebaar met een houten hendel naar de zijkant van de lopende band geschoven wordt, waar je de boodschappen zelf moet inpakken en de parkeerplaats op moet zien te slepen.

Wat moet de Arubaan in de waterkou in Nederland, terwijl hij of zij bij een tochtig pompstation staat te tanken, met spijt denken aan de pompbediende op Aruba, die terwijl jij met je ramen open in de warme wind in je auto zit of hangt, je tank vult en door nog even extra op de achterbank te gaan hangen, er extra veel benzine indoet zodat je tank echt tot de nok toe vol is. Los van het feit dat op Aruba de benzine de helft minder kost, ben je in Nederland al blij dat je tank halfvol is, voordat je neus is gaan lopen of je vingers blauw zijn geworden.

Wat moeten Arubanen in Nederland verschrikkelijk afzien. In vergelijking met hen, heeft de Nederlander die op Aruba woont, het een stuk gemakkelijker. Ja, de groenteman met hoog opgestapelde kisten fruit en groenten, die mis je wel. En de bakker met dertig verschillende soorten brood. De tram. En de markt waar je gulden een daalder waard is, in plaats van andersom. Dat is misschien een gemis, maar niet te vergelijken met het 'lijden' van de Arubaan in Nederland. Als Nederlander op Aruba prijs ik me gelukkig te mogen wonen op een eiland waar de vraag niet is: "Wat heb je gedaan vandaag?", maar (veel vriendelijker): "Heb je wat gedaan vandaag?"

Projectontwikkelaars presenteren verkavelingsplan

ORANJESTAD — Verkavelingsplannen zijn 'in'. De reden daarvoor is hoogstwaarschijnlijk dat het concept zo eenvoudig is: men koopt een terrein van een ontwikkelaar, die niet alleen voor de infrastructuur zorgt (zoals asfaltwegen, water-, electra-, telefoon- en cable tv aansluiting) maar op verzoek ook kan zorgen voor de bouwtekeningen en zelfs het huis kan laten bouwen. Dus de problemen van geen telefoon en een grote stofwolk in de straat behoren definitief tot het verleden.

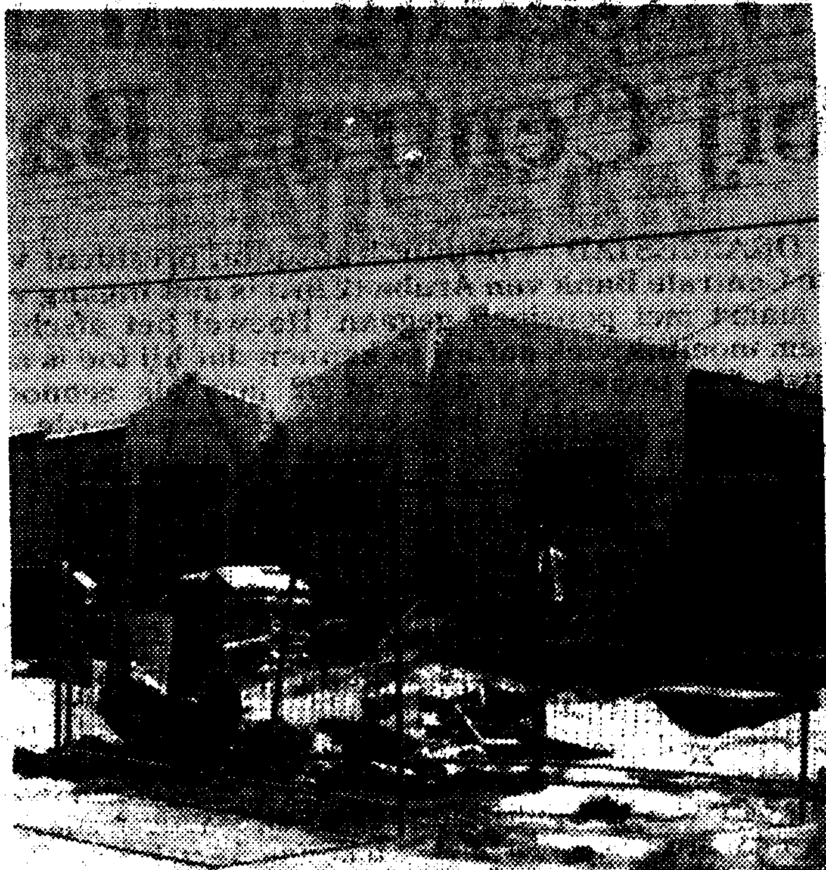
= door Eef Hermers =

Projektontwikkelaars Giovanni di Vecchia en Kees Schilder promoten tijdens de viering van Arubadag in de Leidse Groenoordhallen hun eigen verkavelingsproject. Voor de Arubanen en Antillianen die remigratieplannen hebben, voor gepensioneerden en voor de Nederlanders die geïnteresseerd zijn om te overwinteren op Aruba, hebben zij een fantastisch idee: investeren in de toekomst en in een eigen terrein nu de grondprijzen per vierkante meter nog laag zijn.

Di Vecchia is directeur van Ardu Realty nv. Zijn verkavelings-project heet *'Residencias Wayaca'* en is 255.000 vierkante meter groot en verdeeld in 303 kavels met afmetingen van 600 tot 1200 vierkante meter. Het projekt ligt op 5 minuten afstand van het centrum van hoofdstad Oranjestad. Tussen het project en de hoofdweg ligt een gebied met winkels en andere dienstverlenende zaken.

Di Vecchia: "Niet alleen de lokatie van mijn project is voordelig. De omgeving is prachtig en de koper heeft een ruime keuze uit binnen- en buitenontwerpen en tuinaanleg. Daar komt nog bij dat de belastinggrondslag voor het persoonlijk bezit van onroerend goed op Aruba uitermate laag is: het is alleen gebaseerd op een grondgebruiksbelasting."

Geld spenderen aan een kavel is volgens Di Vecchia een rendabele investering. "De grondprijzen op Aruba gaan aanzienlijk stijgen. Dat is al het geval op Bonaire en Curaçao, waar de grondprijzen de afgelopen 3 jaar zijn verdubbeld van 40 tot 80 gulden en op Curaçao zelfs tot 100 gulden per vierkante meter."

Op de weg van Oranjestad richting Santa Cruz staat een groot reclamebord van *'Tarabana Residence'*. Kees Schilder is directeur en één van de ontwikkelaars van dit verkavelingsplan. In een tijdsbestek van minder dan 2 maanden verkocht hij de afgelopen twee maanden van de in totaal 135 kavels maar liefst 35 kavels. De kavel oppervlakte varieert van 550 tot 1300 vierkante meter.

Tarabana is in totaal 13 hectare groot en is opgedeeld in 135 kavels. Schilder verkoopt deze kavels en de kopers mogen daar zelf hun huis op bouwen, met of zonder de steun van Tarabana. De kavels krijgen een eigen meetbrief en kunnen zodoende los verkocht worden. Ze zijn allemaal bestemd voor woningbouw.

Door middel van financiering kan een Tarabana-koper maandelijks een bedrag van ongeveer 450 florin afbetalen, en na 6 jaar heeft hij een stuk grond dat dan aanzienlijk meer geld waard is. Tarabana biedt bovendien bouwtekeningen aan van zes verschillende huizen-types. Een bouwtekening kost 10 florin per vierkante meter, normaal betaalt men drie keer zoveel.

De Tarabana-koper heeft ook op financieel gebied alle zekerheid. De betali[...] gaan namelijk via [...] notaris. Er wordt in [...] betaald bij onderteke[...] van het contract moet 4[...] florin gestort worden o[...] rekening van de notari[...] na 6 weken 50 procent [...] de koopsom (minus 4[...] florin). Het restant w[...] betaald bij het passeren [...] de akte. Dit gedeelte blij[...] de notaris totdat [...] asfaltweg klaar is. Sch[...] lachend: "Zodoende kom[...] asfaltweg er dus altijd!"

Oplossing voor gebouw 'No.1 Store' in zicht

ORANJESTAD — De eigenaren van het voormalige No. 1 Store-gebouw aan de Caya Betico Croes moeten de overheid laten weten wat er met dit pand gaat gebeuren. Dit is het resultaat van het gesprek dat de directeur van Dienst Openbare Werken (DOW) Jossy Figaroa met de eigenaren had.

Het gebouw staat al jaren leeg. Destijds was de No. 1 Store, toen bekend als FU GE, genoemd naar de eigenaren Adolf Fuchs en wijlen Israel Gelbstein, een drukke zaak. Het gebouw kwam leeg te staan toen Adolf Fuchs het gebouw van Bon Bini Bazar/First National Bank liet bouwen en zijn winkel in dat gebouw onderbracht. Israel Gelbstein vertrok naar de Verenigde Staten.

Het gebouw van No. 1 Store bleef leeg staan, verviel, en gaf een bijzonder smerige aanblik in de winkelstraat. Duiven, die van de bovenverdieping een duiventil maakten, droegen hun 'steentje' bij aan de vervuiling. Herhaalde malen hebben experts zich er over gebogen hoe de financiële afwikkeling van het aandeel van Fuchs/Gelbstein plaats zou moeten vinden. De inbreng van beide partners bleef het probleem.

Er kwam geen oplossing en het massale gebouw bleef leeg staan en verviel nog meer. Omliggende zaken hebben herhaalde malen bij de overheid aangedrongen maatregelen te nemen. De Monumentenraad wil dat het gebouw in de oude stijl wordt opgeknapt. Eén van de eigenaren zou er echter de voorkeur aan geven het gebouw af te laten breken. Binnen twee maanden verwacht de overheid een beslissing van de eigenaren.

Plan 'Aruba Limpi':

Vervuilers gesnapt door video-camera's

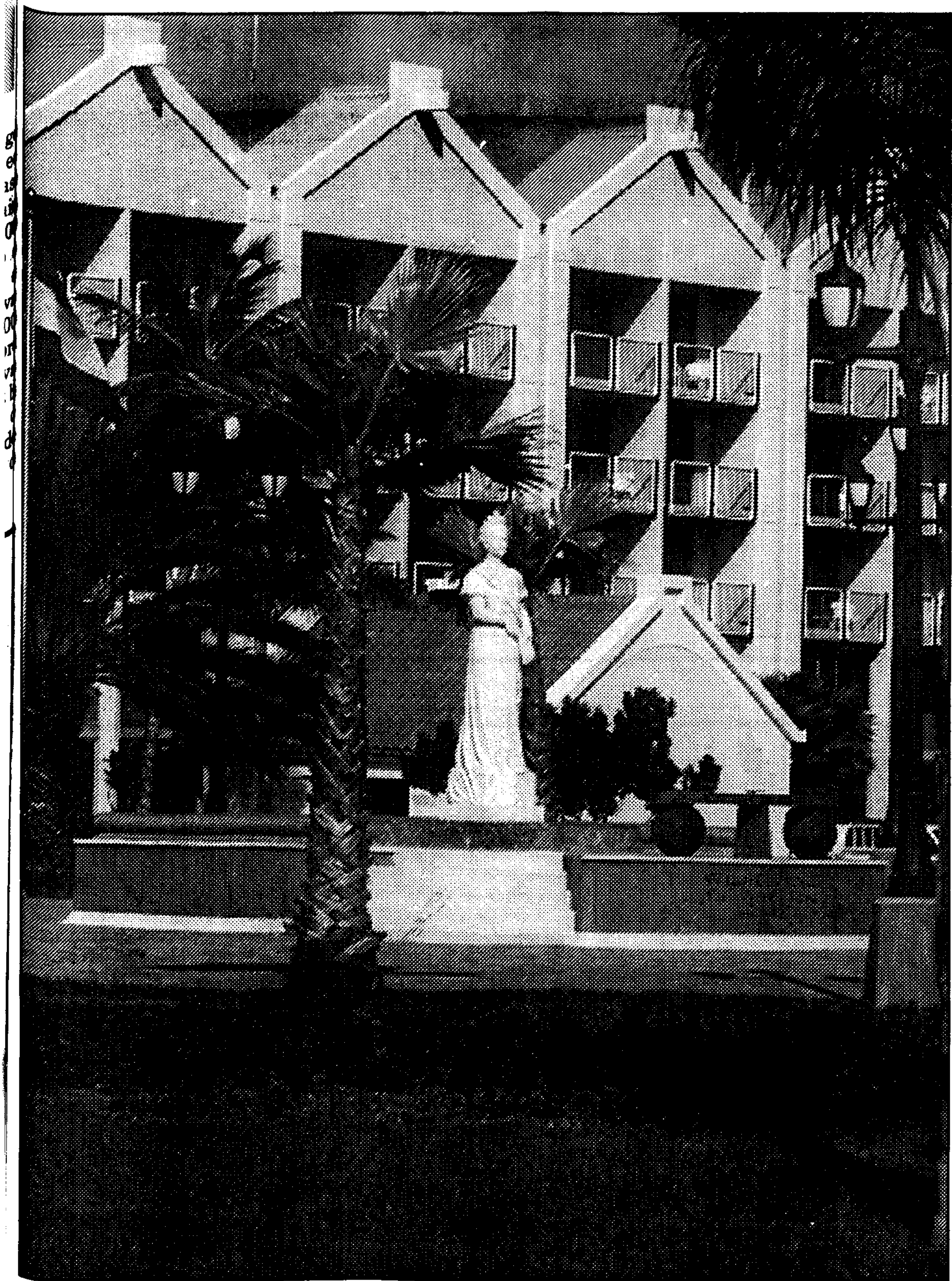
ORANJESTAD — Mensen of bedrijven die op de één of andere manier Aruba vervuilen, zouden in de toekomst wel eens door een video- of fotocamera 'op heterdaad betrapt' kunnen worden. Volgens Stephen Wever, secretaris van de *Fundacion Aruba Limpi* wordt eind maart met deze actie gestart.

De Fundacion is het meer dan beu. Al jarenlang wordt de bevolking en de bedrijven op Aruba vriendelijk verzocht of ze wat milieuvriendelijker willen worden. Maar dat heeft weinig tot geen zin. De politie blijft volhouden dat het moeilijk is om vervuilers op heterdaad te betrappen. Wever: "En dat is onzin. Afgelopen week zijn we een middag rond gaan rijden en signaleerden binnen korte tijd twee bedrijven die afval aan het storten waren en zagen verschillende mensen die achteloos afval op straat, op het strand en in de cunucu gooiden."

In samenwerking met Gaby Werleman, coördinator van minister Vos van Justitie, wordt binnen 2 weken met het nieuwe project gestart. Zes leden van de fundacion gaan dan met videocamera's op pad. Overtreders krijgen eerst een waarschuwing. Gaan ze weer in de fout; dan wordt het ministerie van Justitie ingeschakeld.

Met een nog niet nader te noemen sponsor wordt hoogstwaarschijnlijk een foto-actie opgestart. Daarbij wordt de medewerking van de Arubaanse bevolking gevraagd om foto's te maken van milieuvervuilers. De sponsor zal geldprijzen uitdelen aan de makers van de meest indrukwekkende foto's, die tentoon worden gesteld in de bibliotheek.

Fundacion Aruba Limpi hoopt op deze wijze preventief te werk te gaan. "We nemen het heft nu in eigen hand en hopen dat de inwoners van Aruba ons daarin zullen steunen."

■*ORANJESTAD—Aruba staat op het moment in het middelpunt van de belangstelling, met name bij de Europese vakantieganger. Behalve de vele KLM-vluchten zijn er nu ook vluchten uit Keulen, die regelmatig op Aruba vliegen. Op de foto het standbeeld van koningin Wilhelmina met op de achtergond de timeshare-hotelkamers van 'Sonesta Suites' in de Seaport Market Place in het hartje van Oranjestad.*

Aruba maakt zich sterk voor constant bevorderen toerisme

ORANJESTAD — Tijdens het bezoek van een delegatie van de Florida Caribbean Cruise Associaton (FCCA) benadrukte minister Robertico Croes dat de regering voorstander is van een verplicht programma om het toerisme te bevorderen. Hierin speelt ook het cruisetoerisme een belangrijke rol.

= door Eef Hermers =

Volgens de bewindsman is het niet alleen belangrijk dat de schepen naar Aruba komen, maar dat de toeristen ook langer op Aruba verblijven, een prettige tijd hebben en geld uitgeven. "Een tevreden toerist geeft meer uit dan een ontevreden toerist", aldus Croes.

Michelle Page, directeur van FCCA, stelde dat het doel van de samenwerking in het belang van het toerisme en Aruba is. In de Arubaanse delegatie, waarvan de ministers Robertico Croes en Glenbert Croes de leiding hadden, waren alle organisaties die bij het toerisme betrokken zijn, vertegenwoordigd.

LA CABANA

De Nieuwsbrief van La Cabana Beach Resort vermeldt dat Aruba momenteel in het middelpunt van de belangstelling staat bij de Europese vakantieganger. Door de verbetering en vermeerdering van vluchtschema's is het bezoekersaantal uit Europa sterk vermeerderd.

Behalve de KLM-vluchten zijn er nu ook vluchten uit Keulen, Duitsland, die regelmatig op Aruba vliegen. Er bestaat voor de Europese toerist ook de mogelijkheid om semi-chartervluchten te boeken. Voor La Cabana betekent bovenstaande een toename van honderd procent in Europese boekingen.

Hoewel de meeste gasten van dit hotel uit Amerika en Zuid-Amerika afkomstig zijn, beginnen er nu ook boekingen uit Zwitserland, Ierland en zelfs IJsland en Rusland binnen te komen. Adwina Arends, hoofd Sales en Marketing bij la Cabana zegt hierover: "Wij zien heel duidelijk het belang in van het aantrekken van de Europese toerist. Wij zijn heel gericht bezig met campagnes op deze markt en hebben daar tot nu toe al veel succes mee."

ZUID-AMERIKA

Een onderzoek onder een aantal welgestelde Venezolanen en Colombianen heeft uitgewezen dat Aruba bij deze doelgroep populair is vanwege de veiligheid, de goede hotels en restaurants, het klimaat, de schone stranden, de vriendelijke bevolking en de nieuwe golfbaan.

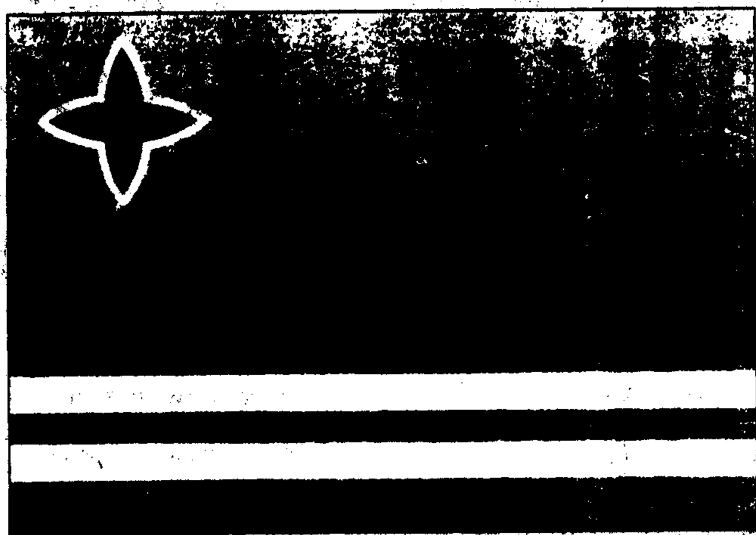
Dat werd onlangs bekend naar aanleiding van het onderzoek door het bedrijf 'Consultores 21'. Aruba werd in deze enquête geanalyseerd op vier verschillende gebieden: haar sterke punten, zwakke punten, de mogelijkheden en de concurrentie. Aruba's zwakke punten: duur, karig nachtleven, weinig activiteiten voor kinderen, geen imago van echte exclusiviteit en geen opmerkelijke aanbiedingen.

De directe concurrenten van Aruba zijn Sint Maarten, Jamaica, Puerto Rico , Santo Domingo, Curaçao en Margarita. Volgens verschillende Zuidamerikaanse reisbureaus gaat de voorkeur van de Venezolanen uit naar: 1. Aruba, 2. Sint Maarten en 3. Curaçao. De Colombianen kiezen voor de volgorde: 1. Aruba, 2. Jamaica en 3. Puerto Rico.

De mogelijkheden die de geïnterviewden aandragen om hun verblijf op Aruba aangenamer te maken: meer vermaak (zoals lokale folklore), meer luxe en betere service op de stranden. De geïnterviewden vonden bovendien dat met name voor de *Latino's* meer activiteiten georganiseerd moeten worden.

Bij Aruba Tourism Authority (ATA) zijn Castro Perez, François Jacobs, Antonio Leo en Chido Henriquez in de weer geweest in verband met de opnames van de promotiefilm *One Cool Summer*, die met ingang van 13 maart in de Verenigde Staten wordt vertoond.

Op een originele manier geeft de film Amerikanen de boodschap dat Aruba een fantastische vakantiebestemming is. De 'acteurs' van de promotie-spot zijn zowel Amerikanen als Arubanen: een saxofonist, een kok, dansers, een zangeres, een windsurfer en scuba-duikers. De verschillende scènes zijn opgenomen bij de Natural Bridge, het windsurfgebied Hadicurari, Tierra del Sol en natuurlijk ook op de stranden. De cameraploeg van *One Cool Summer* bestond uit maar liefst 23 personen.

Congratulations Aruba

It is with great honor we congratulate the ENTIRE COMMUNITY OF ARUBA in celebration of Flag Day

sun · aruba · playa linda · casa del mar · costa linda · Tierra del Sol · sun plaza

From, *the Sun Family*

PABIEN ARUBA

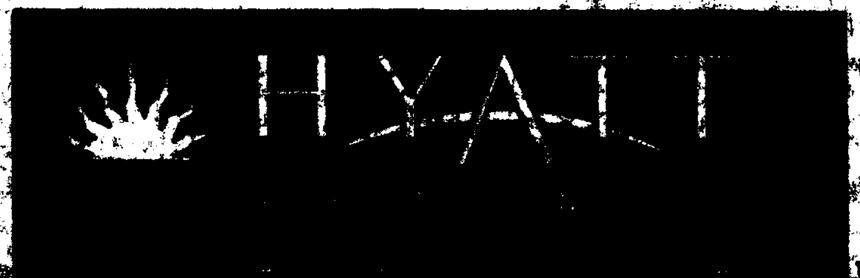
Wij wensen u allen een geslaagde viering van Dag van Vlag en Volkslied toe..

KPMG

Accountants & Consultants

ARUBA DAG 95

A HYATT RESORT AND CASINO

Nos ta felicita Aruba aribarsu Dia di Himno y Bandera

ARUBA DAG 95

ARUBA DAG 95

18 di MAART
DIA di NOS HIMNO Y BANDERA y STATUS APARTE

PABIEN PUEBLO DI ARUBA

AMIGOE

Caya G.F. Betico Croes 110
Postbox 323

ARUBA DAG 95

18 di MAART 1995 DIA di HIMNO y BANDERA

ELMAR
Electriciteitsmaatschappij "Aruba" N.V.

18 maart 1995 Dag van Vlag en Volkslied

ARUBA DAG 95

Funeraria Zepp Weyer

Pa oranan di tristeza.
Cu hopi aña di experiencia, bon servicio, calidad cu equiponan moderno y arreglo financiero.
Pa mas información yama

funeral home

In your time of bereavement your only responsibility is to call us.
We serve all faiths.
The perfect tribute any family could wish for Undertakers and Funeral Directors.
Complete embalming and refrigeration. Shipping and receiving the deceased overseas.

Geslaagde Arubadag

ARUBA DAG 95

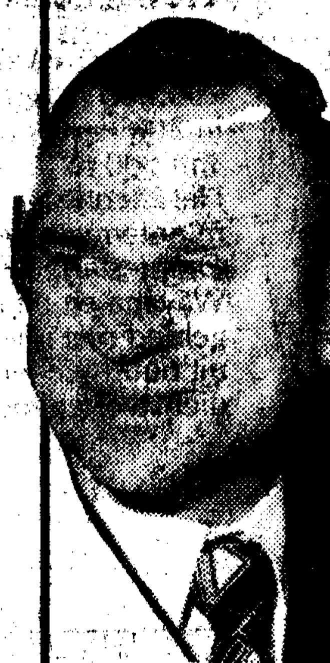
Mementomori Funeral Home

Oranjestad, ARUBA
Dutch Caribbean

Fax: 37711

MEMBERS OF N.F.D.A., O.G.R., F.F.D.A.

Geslaagde Arubadag

De viering van 18 maart zal dit jaar weer een historische dag worden; de Dag van Vlag en Volkslied, de Nationale Dag van Aruba.
Op deze dag zijn onze gedachten bij hem:
G.F. BETICO CROES
die zoveel voor zijn geboorte-eiland gedaan en betekend heeft.
Wij zijn dankbaar dat, zowel op als buiten Aruba, zijn werk nu gewaardeerd wordt.
Laat ons tezamen 18 maart op grootse wijze vieren.
Laten wij op deze dag God danken, dat wij in vrijheid en blijheid "Aruba Dushi Tera" kunnen zingen en de blauwe Arubaanse Vlag kunnen laten wapperen.
Indien wij deze geest 18 maart vieren, dan zullen wij nog vele jaren deze dag kunnen blijven vieren als de "Nationale Feestdag" van het Land Aruba, dat ons allen zo dierbaar is.

Accountants - gevestigd sinds 1968

18 maart 1995

HENRIQUEZ, CROES & Co.

ARUBA DAG 95